

Az alapítók

Visszaemlékező dr. Hunyadi-Buzás Ágnes,

az alapításkor megyei bírósági bíró, az egyesület elnökségének volt tagja, később a Heves Megyei Bíróság elnöke és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács tagja.

Beszélgetőtársa dr. Pongrácz Zsolt.

Dr. Hunyadi-Buzás Ágnessel egri otthonában beszélgetünk. Régi és jó kapcsolatunk okából tegeződünk is.

Az Egyesület alapítóit kerestük és így találtunk rád, akkor még, mint megyei bírósági bíróra. Milyen szakmai pályafutást követően kerültél az alapítók közé?

1975-ben végeztem, majd fogalmazó lettem, és az akkor szokásos módon, vidéki bíróságon kezdtem meg szolgálatomat közjegyzőként. 1981-ben lettem bíró az Egri Munkaügyi Bíróságon, majd a Heves Megyei Munkaügyi Bíróságon. 1990 januárjában lettem megyei bírósági bíró. Az akkori elnök, eltérően a szokástól, saját kezdeményezése alapján pályázatot hirdetett erre az állásra. 1992-ben lettem a Heves Megyei Bíróság elnöke az akkori nagy rendszerváltás utáni felbuzdulásban.

1990-ben hogyan kerültél az alapítók közé?

Remélem, hogy nem csal az emlékezetem a történetekről. Előzményként el kell mondanom, hogy mindig érdekelt az igazságszolgáltatásnak az egész

szervezete, a működése. Erre már az egyetemen is lehetett szakosodni. Már ott is az igazságszolgáltatást választottam. Emellett mindig érdekelt a közösségszervezés is. Először a Jogász Szövetség munkájába kapcsolódtam be, ahol a bíróknak nem volt külön érdekvédelmi szervezetük. Akkoriban szakszervezeti tagok is voltunk. Ott lehetett felszólalni. Akkor volt már ifjúsági parlament is. Ezeken a fórumokon lehetett valamiféle érdekképviseletet gyakorolni. De a Jogász Szövetségen belül a bíróknak nem volt ilyen képviselete. Itt is megindult egy nagyon jelentős átalakulás, ugyanúgy, mint az egész társadalomban. Ha jól emlékszem, 1988-ban volt, én Kulcsár Kálmán igazságügy-miniszterségéhez kötöm, hogy a bírói tagozat megalakult. Már ott a bírók valami módon elkezdtek külön szervezkedni. Nos, ebben a bírói tagozatban már összpontosult a közélet iránt érdeklődő bíróknak a köre. Itt elindult a bírók között egy olyan beszélgetés és gondolkodás, hogy hogyan jelenhetne meg a társadalomban a bírák érdekeinek képviselete. Volt egy balatonfüredi jogász szövetségi gyűlés, ahol felvetődött egy olyan gondolat, hogy a bíróknak lehetne egy kamarát alapítani. Felmerült a bírói kamarának kérdése azért, hogy egy ilyen irányú szakmai szempontot is képviselni lehessen. Például, hogy ne csak a pártbizottsági kinevezési szempont legyenek irányadó, ne csak ideológia, hanem szakma is megjelenjék ilyenkor. Emlékszem, Tölg-Molnár nevéhez kötődik egy géppel írott kis anyag, amely keringett a bíróságokon. Ugye akkor még nem volt számítógép. Ebben javasolta ő ezt a kamarát. Tölg-Molnár László megyei bíró volt a fővárosban. Én akkor ismertem meg őt. Érdekesnek találtam ezt a gondolatot. Egyben túl radikálisnak is éreztem. Őszinte leszek, én inkább a lassú fejlődésnek voltam a híve.

Summa summarum, ebből a balatonfüredi beszélgetésből az keveredett ki, hogy mi váljunk le erről a jogász szövetségi vonalról. A jogász szövetség is éppen átalakulóban volt. Később Magyar Jogászegylet lett, ha jól tudom jogutódként. Tehát váljunk le erről az egésztől, és ennek legyen a formája az Egyesület. Ekkorra már megszülettek az ehhez szükséges jogszabályok is, így az 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról.

Én úgy láttam, hogy ezt a törekvést egy fővárosi mag aktívan pártolta. Mégis vidéken nagyobb táborát láttam a pártolóknak. Például az én akkori vezetőm, az elnököm sem volt ellene ennek. Én úgy emlékszem, ezen keresztül gyalogoltunk el odáig, hogy lett Magyar Bírói Egyesület.

Konkrétan ki az, akire még emlékszel, és kik vettek részt ennek a szervezésében? Ki az, aki megkért arra, hogy írd alá ezt a dokumentumot?

Én úgy emlékszem, hogy az egyik főnökömtől, Fábián Erik Istvántól kaptam a felkérést arra, hogy vegyek részt azon az összejövetelen Budapesten, ahol majd valami ilyesmiről lesz szó. Előzőleg is, az akkori elnököm, a Ripka Kálmán küldött el a jogász szövetségnek arra a bizonyos füredi összejövetelére. Tőle is megkérdeztem, hogy „miért pont engem küld el, kartárs?” – mert azt hiszem, akkor még ez volt a megszólítás. Ekkor ő hátradőlt, és azt mondta, hogy miért, kit küldenék? A lényeg az, hogy én úgy emlékszem, hogy ez a két főnököm volt, akik az én közéleti szereplésemet támogatták. Előtte már a szakszervezetnek is volt egy kongresszusa, ahol a bírói bérekről beszéltem 1985-ben. Ott valamit okoskodtam a bérekről, mert az édesapámtól tudtam, hogy régen még volt egy olyan táblázatos rendszer, fizetési fokozatokkal, osztályokkal. Akkor még az államigazgatási dolgozókkal együtt volt a bérünk. Tehát én a saját vezetőimtől kaptam a felkérést, hogy menjek el erre a budapesti összejövetelre.

Ott már azt éreztem, hogy sokakban kialakult az az álláspont, hogy legyen egyesület. Én is borzasztóan lelkes voltam. Én úgy emlékszem, hogy ott volt Debrecenből a Mester Judit, akkor a Vándor Zsuzsa. Velük később is találkoztam a bírói pályafutásom során. Azután a Magyar Karcsira emlékszem. Meg még biztosan fel tudnék idézni másokat is, ha többet gondolkoznék.

Az alapító okiratból látszik egyfajta keresetlenség. Láthatóak rajta utólag, kézzel beírt adatok. Egyfajta rögtönzés benyomását kelti, ami tovább emeli az értékét.

Azt azért látni kell, hogy azok az évek, a '80-as évek vége, a '90-es évek eleje az csupa derű volt, vagy legalábbis ezt én így éltem meg. Azt hiszem, hogy nagyon sokaknak az országban ez egy nagy felszabadulás élmény volt, hogy most mindent lehet. Tudod, én akkor is úgy gondolkodtam, hogy nem baj, ha nem lesz semmi abból, amit elmondok, csak mondhassam el valahol, hogy mit gondolok. Csak erre volt igényem tulajdonképpen, csak hogy hadd mondhassam el... Mondjuk, hogy én mit gondolok egy ügyelosztásról, egy fizetési rendszerről, egy érdekérvényesítési rendszerről, a fogalmazók foglalkoztatásáról. Sok minden felgyűlt az emberben azokban az években, amikor végig járta ezt az iskolát. De azért gondolj bele, hogy a fogalmazók foglalkoztatása... például a hat elemi végzett irodavezető osztott be, hogy

kihez menjek aznap jegyzőkönyvet vezetni a tárgyalásra. Tudod, azért ezeket legalább mondhattuk el, és már ennek nagyon jó fórumát láttam itt.

Végül is ez egy szakszervezeti típusú érdekképviseleti szervként körvonalazódott, úgy látszott kívülről.

Igen, én ezt én is így láttam.

Ez önmagában nem jelentette azt, hogy a szervezet elmegy egy bírósági öngazgatási irányba. Vagy voltak ilyen irányú gondolatok? Volt-e elképzelés e kettő közötti kapcsolatáról?

Voltak, ha nem is ennyire kikristályosodva, de például az a kamarai rendszer ötlete azért már ezt hordta magában. Aztán nagyon sok vita folyt le utána a közös gondolkodás eredményeként. Arra emlékszem, amit most te fel is vetettél, hogy mennyire lehet öngazgatás, hol helyezkedjen el ennek a vezetője, a külső igazgatásnak a feje ki legyen. Olyan érdekes, hogy ugyanazok a kételyek merültek fel akkor, amikor formálódott, mint később, amikor aztán megtörtént. Itt arra gondolok, hogy legyen-e ennek az egész szervezet külső igazgatásának továbbra is a vezetője a kormány embere, az igazságügyminiszter, vagy pedig a szakma csúcsának tekintett legfelsőbb bírósági elnök. A kinevezési rendszerrel az volt a probléma, hogy a Legfelsőbb Bíróságot nem lehetett a bírósági szervezet részének tekinteni akkor. Az egész kinevezési procedúra teljesen más... a legfelsőbb bírósági bírák kiválasztását – legalábbis én– egészen másnak láttam, mint más bíró kiválasztását. A legfelsőbb bírósági bíró kiválasztásában komolyabban játszottak szerepet politikai szempontok.

Te aztán az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsnak (OIT) a póttagja, majd rendes tagja is lettél.

Igen, így van. Az első ciklusban póttag lettem, részt vettem azon az első nagy választáson. A megyéből minket küldtek a Hóka Józsival. Ő a Hatvani Járásbíróság elnöke volt, és az Egyesület egyik alapítótagja. Akkor póttag lettem. A második ciklusban pedig az OIT rendes tagja lettem. A harmadik ciklusban meg megint póttag lettem, hát ameddig működött.

Értem. Nos, talán úgy lehetne ezt a kérdést megfogalmazni, hogy maga az, hogy a bírói öngazgatás kialakult, nyilván politikai döntés volt. Ez valamiféle védelmet jelentett a bírói függetlenség kérdésében? Vagy ekkor már a bírói függetlenséget senki nem bántotta?

Az öngazgatásnak és az Egyesületnek is abszolút garanciális szerepe van ebben. Ez kristályosodott ki a többiekkel való beszélgetésben is. Vagyis, hogy miért is van szükség erre a bírói egyesületre? Miért is szükséges az öngazgatás valamilyen formában? Azért, mert akkoriban fogalmazódott meg az a szempont– amit ma is érvényesnek tartok –, hogy a bíró ne legyen semmilyen párttagja. Nemcsak azért, mert akkor ő nem tud tárgyilagos lenni, hiszen ismertem a párttag bíró kollégám, és tudtuk, hogy nem ennek alapján dönt. Legalábbis a '80-as években biztos, hogy nem így volt. Még ha kicsi is voltam hozzá, hogy belelássak, de a szervezet működtetésében még ekkor is nagyon jelentős szerepe volt a helyi pártszervezeteknek. Ők döntöttek el nagyon sok mindent helyben. Például igazgatási kérdéseket is. Legalábbis kívülről ezt lehetett érzékelni, és hallottuk, amikor erről sutyorogtak. Mi meg, akik nem voltunk párttagok, kirekesztettek voltunk. Tehát igenis úgy gondoltuk, hogy helyes, hogy ne legyenek párttagok a bírók. Ez a lényeg. Ami nem csak belülről volt érdekes. Ugye ismert a mondás, hogy nem elég függetlennek lenni, annak is kell látszani – tényleg így van.

A szakmaiságnak a hangsúlyozása nagyon-nagyon fontos szempont lett akkor. Az, hogy kizárólag szakmai szempontok legyenek az irányadók például az előmenetelnél. Az Egyesület ezeknek a vitáknak a terepe volt, de nem a döntéshozatalé. Ott elmondható a vélemény, lefolytatható a vita, és utána oda lehet tenni esetleg a döntéshozókhoz egy ilyen véleményt, álláspontot.

A bírói függetlenségnek a teljes megjelenítése volt az egyik kérdés, ami engem motivált. A másik pedig egy olyan szempont, hogy az Egyesület nem csak a szakmáról szól, hanem a hivatásrendről is. Mit értek ez alatt? Azt, hogy a szakmánk nem csak arról szól, hogy jó ítéleteket hozok, és megbízható munkaerő vagyok, hanem ez egy hivatásrend. Sokkal több fűz minket össze, mint az, hogy beülünk a tárgyalóterembe, mondjuk egy háromtagú tanácsban. Sokkal több. Összeköt minket az életmódunk, a világról való gondolkodásunk. Itt nem hitbéli kérdésekre gondolok. A mienk egy olyan hivatás, ahol egy meghatározott, egy eléggé körülbástyázott, védett életstílust kell követni azért, hogy a társadalom előtt megjelenhessünk úgy, hogy a bizalom meglegyen irányunkban. Ez a legfontosabb kérdés.

Ennek a terepe lehet az egyesület, ahol együtt vagyunk, együtt gondolkozhatunk ezekről a dolgokról. Ez gyakorolhat egy szakmai érdekképviselőt, és beleszólhat az igazgatásba. Véleménynyilvánítási jogunk

van. A vétójog mindig vitatott volt. Legyen-e vétójog, vagy csak véleménynyilvánítás például a kinevezéseknél?

Emellett fontos szempont egy hivatásrendnek a megjelenítése, annak az összes sajátosságával együtt. Egy életstílus is, bírónak lenni. Én így gondolom. Ez egy fegyelmezett, egy kicsit távolságtartó életstílust igényel. Távolságtartást az ideológiai vitáktól, a napi politikai aktualitásoktól különösen. De az más, ha mi együtt vagyunk, egymás között beszélgetünk, így vagyunk egy testület. Példának hozom fel Márai Sándornak a Válás Budán című könyvét. Főszereplője egy bíró. Márai leírja azt a közösséget, hogy munkaidő után elmennek valamelyikükhöz, és akkor ott vannak a férjek, feleségek, együtt töltik a szabadidejüket. Egy kicsit zárt közösség, de ez nem mások ellen van, hanem egy bizonyos fajta védetség érdekében. Ez immunitást is jelent. Az is igaz, hogy mi is emberek vagyunk, akiknek szükségünk van a szakmán kívüli emberi kapcsolatokra is. Ez nem jelenti azt, hogy mindent megengedhetünk magunknak. Ez egy életstílus. Például az édesapám elmondásából tudom, hogy amikor a bírót kinevezték, az a házastársával együtt elment bemutatkozni, vizitbe, a bíróság elnökéhez, aki őket az otthonában fogadta. És megismerte a házastársát. Tehát úgy gondoltam – korszerűbb viszonyok között persze, – hogy az egyesületnek is lehet egy ilyen szerepe. Ezeket mind a hivatásrendhez tartozásnak érzem.

Egy kicsit áttérve az Egyesületben betöltött szerepedre, hogy folytatódott tovább a megalapítást követően? Milyen módon kapcsolódtál be az egyesület tevékenységébe? Volt-e ebben változás az elnökséged idején?

Igen. Kérlek szépen, az egyesület megalakulását követően nagyon szerencsés voltam, mert Heves megyében majdnem minden bíró belépett az egyesületbe. Én voltam az elnöke, és mint ilyen, az országos elnökségnek is a tagja lettem. Ugyanakkor jött az a váltás, hogy 1992-ben többen lettünk megyei bírósági elnökök, és biztos sokan hallottak róla, hogy többen lettünk úgy megyei bírósági elnökök, hogy a bírók véleményével nem egyezett a kinevezésünk.

Ez volt az első olyan vezetői kinevezés, ami pályázat alapján történt, és a bírónak volt egyáltalán véleménynyilvánítási joguk. Az én esetemben egy általam is rendkívüli módon tisztelt kollégám volt a másik pályázó, aki közmegebecsülésnek örvendett és nagy szakmai tekintély volt. Ez máig abszolút elismerendő. Ő kapott több szavazatot. És még több megyében voltunk ilyenek, akiket úgy nevezett ki az akkori miniszter, Balsai István, hogy kisebbségben voltunk. Ez közfelháborodást váltott ki a bírókból. A Bírói

Egyesület egyáltalán nem értett egyet ezekkel a kinevezésekkel. Ezt azért tartottam anakronisztikusnak, mert egyrészt elfeledkeztek akkor arról a bírók, hogy bárki beadhatta a pályázatát és ebben meg kell mondani, hogy én mit szeretnék. Már nem arról volt szó, hogy valahol, valakik titokzatos úton egy sötét szobában megbeszéljük, hogy ki legyen az elnök. Ez nagyon fontos volt. A másik, hogy a bírók véleményt nyilváníthattak, sőt, hát akkor ugye még volt egy bizonyos fajta döntési jog is egyes kérdésekben – ami óriási dolog volt – ami korábban föl sem merülhetett. Tehát ezek nagyon jó dolgok voltak. Ugyanakkor azt, hogy váltás van, még nem érzékelte az a bírói kar, amely megkapta ezt a nagyon nagy jogosítványt a vezető kiválasztásban. Mint utólag én is megtudtam, Balsai miniszter úr az akkori vezetőknek megmondta egy elnöki értekezleten, hogy senkit nem fognak kinevezni a régiek közül. Lehet pályázni, meg csinálni a hangulatot, lehet, de nem lesznek kinevezve. Ezt a korábbi vezetők közül sokan sérelmezték. Az elnök mellett akkor még volt két elnökhelyettes is. Túl sok volt a vezetői állás. Ezt az Egyesületben is sérelmeztük. Ezért tekinthető jogos elvárásnak, hogy nem olyan vezetők kellenek, mint korábban. Ezt nem érzékelte a bírói kar.

Én már akkor is azt vallottam, hogy nem az a kiválasztás szempontja, hogy ki a legjobb bíró – mert nem én voltam a legjobb bíró. Nem az, hogy milyen kiváló szakember a másik pályázó. Hanem az, hogy olyan vezető kellett – mert megváltozott a világ –, aki a megváltozott külső igazgatáshoz alkalmazkodva ezt érvényesíti a belső igazgatásban is. Nem akarom azt mondani, hogy menedzser típusú, mert ezt én sem szeretem, de egy olyan vezető kell, aki megteremti a működési feltételeket, a hétköznapi gyakorlati életben talpraesett. Ezt el tudja fogadtatni a kollégáival. Ez nem szakmai vezetés abból a szempontól, hogy nem irányítja az ítélkezési gyakorlatot. Azokért a kollégiumok felelnek. Ez volt az én pályázati szempontom is. Az első számú igazgatási vezetője a megyei bíróságnak, illetve a törvényszéknek, azért felel, hogy biztosítsa a munkavégzés feltételeit. Nem az ítélkezés színvonaláért felel. Nem a szakmai munkáért felel. Azért csak áttételesen. Azért vannak a kollégiumvezetők. Neki az ítélkezés feltételeit kell biztosítani. Mivel? Megfelelő létszámmal, munkaszervezéssel, infrastruktúrával, amibe beleérttem az épületeket, az új írógépeket és mindent. Ezt nem biztos, hogy az csinálja legjobban, aki a legjobb bíró; hanem aki a gyakorlatias. És én ezért gondoltam, hogy talán én erre képes is voltam és vagyok.

Hogy alakult az Egyesülettel a kapcsolatod? Mert nyilván elnök lettél, akkor azzal nem szűnt meg mondjuk az országos elnökségben a státuszod vagy tagságod; itt a tagszervezetnek az elnöke is voltál.

Az Egyesület kiállt egy-két volt vezető mellett. Ez főleg ez Pest megyét érintette. Ez nem nekem szólt személy szerint, hanem az elvnek. Elfogadták, hogy ne legyenek elnökségi tagok a kinevezett vezetők. Tehát gyakorlatilag minket kizártak az elnökségből. Így nem lehetett tovább törvényszéki vezető az elnökségben vezetőségi tag.

Gyanítom, hogy ez az egyesülésről szóló törvénnyel nem volt kompatibilis.

Nem volt, így van. Egyébként ez engem fájdalmasan érintett. Mert úgy gondoltam, hogy egyrészt félreismertek engem. Itt nem arról volt szó, hogy hatalmaskodni akar az ember, hanem egyszerűen szolgálni akart. Kétféle vezető van: az egyik, aki uralkodni akar, a másik, aki szolgálni. Én ez utóbbinak tartottam magam. Azok az emberek, akik akkor egyébként kinevezést kaptak - mert nem csak én voltam az egyesület elnökségéből ilyen kinevezett -, ezek korábban is már így gondolkoztak, és tettek is valamit azért, hogy legyen változás. És voltak azok, akik semmit nem tettek azért, hogy legyen változás, csak büszkék voltak arra, hogy kaptak valami kis hatalmat, azok most odacsaptak. Ez engem rosszul érintett akkor.

A tagszervezeti helyzeted is megváltozott akkor?

Megváltozott, így van. Új elnöke lett, akivel remekül együttműködtem. Megmondom, hogy én nagyon komolyan vettem a tagszervezeti elnököt. Új volt a bírósági szervezeti törvény. Ebben a megyei bírósági elnök feladatai között volt felsorolva, hogy biztosítja az érdekképviselői szervek működését. Ezt nagyon komolyan vettem. Tehát a bírói egyesület megyei elnöke, meg a szakszervezeti ugyanúgy részt vettek a vezetői értekezleteken, bevontam őket.

Liptai Andrásné lett az egyesületnek a megyei elnöke. Először ugye azért volt az egyesület részéről ellenállás az én vezetői tevékenységemmel kapcsolatosan, de később rendeződött a kapcsolatunk.

Őszintén szólva az elnökségem első éve nagyon keserves volt. Nem volt helyettesem, mert ugye a megyei bírói tanács mindenkit leszavazott, aki a helyettesem akart lenni. Úgyhogy én az első öt évemet elnökhelyettes nélkül folytattam. Négy vagy öt pályázó is volt, különböző fordulóban, de senki nem volt jó. Nem akarták, hogy legyen helyettesem. Ne érts félre, nem saját

fényezés, inkább az, hogy a bírók pontosan látták ezt. Amikor elnök lettem, akkor volt egy mag, akik a másik pályázót támogatták. Ők a sajtóhoz fordultak és tetemre hívták az igazságügyminisztert, hogy jöjjön el és adjon magyarázatot, hogy miért engem nevezett ki. Az igazságügyminiszter nem jött el, elküldte az államtitkárát. Még aláírást is gyűjtöttek ellenem. Amikor elnök lettem, akkor sem kértem ki soha ezt a listát. Nem akartam tudni. Mert úgy gondoltam, hogy én vagyok a vezető, és nem hagyom, hogy ez engem érzelmileg befolyásoljon. Egy év múlva megindult a vezetői vizsgálatom is. A vizsgálat eredményesnek találta a vezetői munkámat. Ezt ismertették, az első összbírói értekezleten. Itt beszámoltam az előző évi munkáról, ott én elmondtam a történeteket. Ott az egyik kollégám felállt, és azt mondta, hogy elnézést kér az eddigiekért, és úgy látja, hogy nem igazolódtak be a bírói kar félelmei, és jónak találja ezt a vezetést stb. Mindezt csak azért mondom el, hogy ha az ember együttműködik pl. az egyesület vezetésével és tagjaival, nem titkolózik, nem akar bosszút állni, hagyja őket működni, hagyja őket beszélni, párbeszédet folytat, akkor előbb-utóbb csak kiderül, hogy talán tévedés volt a prekoncepcióban.

2018 júniusában kérted a felmentésedet. De van még rálátásod erre a szervezetre, ezért is merem kérdezni, hogyan látod, ma milyen lehetőségei vannak az érdekképviselőnek a bírói szervezeten belül?

Nagyon fontosnak tartom, hogy az egyesület érdekképviselői szerepe megmaradjon, különösen abban az esetben, hogyha a külső igazgatási környezet változna. Én a magam részéről ennek nem örülnék, de hát bennem van ugye a rendszerváltás idején kialakult és azóta megcsontosodott álláspont...

Egyfajta minisztériumi, illetve a kormány alárendeltség lehetőségére gondolsz?

Igen, így van. Ha mégis bekövetkezne ilyen változás, akkor meg még jobban felerősödne az Egyesületnek az érdekképviselői szerepe. Én azt mondom, hogy az Egyesületnek fenn kell tartani a párbeszédet, a vitákat. Van még egy nagyon fontos dolog: az egyesületben betöltött pozíciókat talán nem szabadna átkonvertálni szakmai pozíciókká. Amikor mi, akkori egyesületi elnökségi tagok kerültünk vezető pozícióba, rögtön kizártak minket a vezetésből, hogy ne legyen vezető. Ugyanakkor amikor az újabb egyesületi vezetőségi tagokból lettek bírósági vezetők, akkor addigra ez a szempont már nem volt érvényes. El kell dönteni. Én egyébként úgy gondolom, hogy együtt kell ebben

menetelni, és nem ellenségnek tekinteni az érdekképviselőt, hanem partnernek. Közvetíti az igazgatási vezető felé az álláspontokat. Tehát én úgy gondolom, hogy ez fenntartandó. Az lehet egy más kérdés, hogy nem kell szolgálkúnek lenni, ha olyan történne, amivel a bírák többsége nem ért egyet, sérelmes stb. Akkor nyilvánvalóan az egyesületnek fel kell lépni, hangot kell adni annak, hogy van egy más belső vélemény. De csak megfontoltan, nem indulatból. Csak nagyon vigyázni kell, hogy nehogynem felhasználják az egyesületet.

Köszönöm a beszélgetést és jó egészséget kívánok!